

Evaluatie
Lokale agenda toegankelijk Sluis
2019-2022.

samen spelen - samen leren - samen werken – samen oud worden.

Sluis, april 2021

Hoofdstuk 1. Algemeen.

1.1 Inleiding.

Op 26 september 2019 heeft de raad van de gemeente Sluis de Lokale agenda toegankelijk Sluis vastgesteld. Deze agenda richtte zich op de volgende thema's:

- Bewustwording;
- Toegankelijkheid;
- Cultuur, vrije tijd en sport;
- Werk en dagbesteding.

Met deze nota willen we u informeren over de stand van zaken ten aanzien van de verschillende thema's. De Lokale Agenda Toegankelijk Sluis loopt tot en met 2022. Niet aan alle onderdelen is nu al uitvoering gegeven. Dit zal in de resterende looptijd van de nota worden opgepakt.

1.2 Covid-19

Zoals op veel beleidsterreinen is de Covid-19 epidemie en de daarbij behorende maatregelen ook van grote invloed geweest op de uitvoering van de lokale agenda toegankelijkheid Sluis. Zo hebben er bijvoorbeeld nog geen fysieke interne informatiebijeenkomsten plaats kunnen vinden. Ook bijeenkomsten met derden, zoals ondernemers en verenigingen hebben om deze reden nog geen doorgang gevonden. Daarnaast zijn ook alle bijeenkomsten van de Zeeuws Vlaamse werkgroep VN-verdrag niet doorgedaan, waardoor er afgelopen jaar geen nieuwe initiatieven zijn opgepakt.

We hopen in de tweede helft van 2021 deze activiteiten alsnog op te kunnen pakken.

1.3 Vervolg.

De volgende evaluatie zal in maart 2022 aan u worden aangeboden. Conform de planning bij Krachtig Verbonden zal dan eind 2022 een nieuwe nota aan u worden aangeboden.

Hoofdstuk 2 Thema's Lokale agenda toegankelijk Sluis 2019-2022.

De evaluatie vindt per thema plaats aan de hand van drie centrale vragen:

- Wat willen we bereiken?
- Hoe willen we het bereiken?
- Wat hebben we tot nu toe gedaan?

De tekst bij de eerste twee aandachtbolletjes is steeds overgenomen uit de Lokale Agenda Toegankelijk Sluis 2019-2022, zoals die door de raad van de gemeente Sluis is vastgesteld.

2.1. Bewustwording.

Wat willen we bereiken?

- Wij willen ervoor zorgen dat het VN-Verdrag gaat leven door bewustwording te creëren bij verschillende partijen in de Sluisse samenleving. Een inclusieve samenleving is namelijk niet enkel de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar van iedereen.
- Het doel is dat elke partij een eigen beleid ontwikkelt ten aanzien van (fysieke) toegankelijkheid en het benaderen en/of ondersteunen van hulpbehoevenden.

Hoe willen we het bereiken?

- We communiceren als gemeente meer en vaker in de verschillende media over wat wij doen om naar een inclusieve samenleving toe te groeien.
- We maken een folder/checklist voor inwoners zodat zij bij een initiatief (zoals een verbouwing of het organiseren van een evenement) al aan het begin kunnen nadenken over vereisten voor mensen met een beperking.
- We organiseren interne informatiebijeenkomst(en) voor de medewerkers, waarin we uitleggen wat de Lokale Agenda Toegankelijk Sluis is en welke rol en verantwoordelijkheid de gemeente daarin heeft.
- In B&W nota's wordt een paragraaf opgenomen met daarin de vraag of het voorstel voldoet aan het VN-verdrag van rechten voor mensen met een beperking.
- We benaderen verschillende partijen om in gesprek te gaan over het VN-Verdrag. Denk hierbij onder andere aan ondernemersverenigingen, aannemers, horecabedrijven en verenigingen op het gebied van sport en cultuur.
- We besteden jaarlijks, tijdens de week van de toegankelijkheid, aandacht aan het onderwerp toegankelijkheid.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- Door wethouder Poissonnier is namens het college, tijdens de dag van de toegankelijkheid het Zeeuws Vlaamse convenant "Voor een inclusief Zeeuws-Vlaanderen ondertekend". De ondertekenaars van het convenant zetten zich gezamenlijk in om mensen met een beperking een aangename positie in de samenleving te geven. Dit convenant is naast de gemeenten ook ondertekend door partijen uit het bedrijfsleven en cliëntenorganisaties.
- De folder/checklist is in ontwikkeling. We gebruiken hiervoor het voorbeeld van de gemeente Hulst.

2.2. Toegankelijkheid

A. Toegankelijkheid van openbare (gemeentelijke) gebouwen.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat alle openbare (gemeentelijke) gebouwen in de gemeente Sluis toegankelijk zijn voor mensen met een (fysieke) beperking, zodat zij zonder problemen gebruik kunnen maken van alle diensten en voorzieningen die de gemeente Sluis te bieden heeft.
- We willen ondernemers stimuleren om hun gebouwen ook toegankelijk te maken.
- Er moet een duidelijk kader komen waaraan vergunningen worden getoetst.
- Ervaringsdeskundigen worden actief betrokken bij het opstellen en ontwerpen van nieuwe plannen.
- Er zijn voldoende openbare toiletvoorzieningen in onze gemeente.

Hoe willen we het bereiken?

- We nemen het verbeteren van de toegankelijkheid voor mensen met een beperking zo veel mogelijk mee als onderdeel van bestaande werkprocessen (planvorming, vergunningverlening, dienstverlening, etc.). We kiezen daarbij voor een praktische en resultaatgerichte insteek.
- We gaan de gemeentelijke gebouwen gefaseerd aanpassen aan de eisen van toegankelijkheid. De hiermee gemoeide kosten bedragen € 203.000.
- Bij de toets op toegankelijkheid is het handboek toegankelijkheid het uitgangspunt. Met deze normen kan een toegankelijk gebouw met toegankelijke ruimtes en routes worden ontwikkeld.
- In B&W nota's wordt een paragraaf opgenomen met daarin de vraag of het voorstel voldoet aan het VN-verdrag van rechten voor mensen met een beperking.
- We sluiten ons aan bij de website en app van Ongehinderd. Via deze app kunnen bezoekers eenvoudig zien welke gebouwen, winkels, restaurants, musea, etc. toegankelijk zijn en waar zich de dichtstbijzijnde mindervalidetoilet zich bevindt.
- Een keuringsteam van Ongehinderd toetst 50 locaties in onze gemeente op toegankelijkheid. Na hun keuring brengen ze een adviesrapport uit, met bevindingen, conclusies, praktische verbeteradviezen en aanpassingen. Dit zullen niet alleen maar gemeentelijke accommodaties zijn. Gelet op onze intentie om ook voor tijdelijke inwoners toegankelijk te zijn, stellen wij voor om een mix te maken van accommodaties die vooral voor onze eigen inwoners zijn, zoals bv. het gemeentehuis en dorpshuizen en accommodaties die ook voor onze tijdelijke inwoners belangrijk zijn, zoals bv. musea, speeltuinen, restaurants en strandpaviljoens.
- Voor het aantal openbare toiletvoorzieningen maken we gebruik van het stappenplan van de Maag Lever Darm Stichting.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- Op dit moment wordt er gewerkt aan de noodzakelijke aanpassingen in het kader van toegankelijk bij het dorpshuis Hoofdplaat. Hierbij is de hoofdingang aangepast. Er is een automatische deurdranger geplaatst om de hoofdingang te bedienen. Bij het Ledeltheater is er intern een lift geplaatst om de caféruimte boven te kunnen bereiken. Deze was eerder niet toegankelijk voor mindervaliden.
- Bij het bouwen van de MFC's in Aardenburg en Schoondijke zijn de richtlijnen van toegankelijkheid meegenomen.
- Bij het MFC Oostburg zijn automatische deuren geplaatst. Uit ervaring bleek dat burgers in een rolstoel geen gebruik konden maken van de deuropener.
- De toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen wordt meegenomen in het nieuw op te stellen beleidsplan vastgoed.

- Er is een overeenkomst afgesloten met Ongehindert voor het testen van locaties in onze gemeente.
- In afstemming met de werkgroep gemeentelijke gebouwen is een eerste selectie gemaakt van 15 gemeentelijke gebouwen die door het keuringsteam vanuit Ongehindert getoetst gaan worden. Zodra de coronamaatregelen het toestaan, zal dit worden opgepakt.
- Na het keuren van deze 15 gebouwen en het ontvangen van de adviesrapporten zal verder worden bekeken welke gebouwen daarna gekeurd zullen gaan worden. Hierbij zal dan ook worden gekeken naar accommodaties die ook voor onze tijdelijke inwoners belangrijk zijn, zoals bv. musea, speeltuinen, restaurants en strandpaviljoens.
- Zodra de eerste resultaten verwerkt zijn, zal dit worden verwerkt op de website en de app van Ongehindert.
- Ten aanzien van het aantal openbare toiletvoorzieningen in onze gemeente zijn nog geen stappen ondernomen.

B. Toegankelijkheid van de openbare ruimte.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat alle inwoners ongeacht (fysieke) beperking gebruik kunnen maken van de openbare ruimte in onze gemeente.
- Inwoners en bezoekers moeten zonder hinder kunnen recreëren, sport kunnen beoefenen, winkelen en contacten kunnen onderhouden. De openbare ruimte speelt hierbij een belangrijke rol.
- Per 31 juli 2020 voldoen alle halteplaatsen aan de eisen van toegankelijkheid. Hiervoor is een subsidie van de provincie ontvangen.

Hoe willen we het bereiken?

- Bij het opstellen en ontwerpen van nieuwe plannen houden we rekening met eisen voor, en behoeften van mensen met een beperking. De realisatiekosten moeten worden gedekt uit het projectbudget van het betreffende plan. Waar mogelijk worden ervaringsdeskundigen bij de toetsing van deze plannen betrokken.
- Bij herinrichtingsprojecten wordt de toegankelijkheid direct in de plannen meegenomen. Ervaringsdeskundigen worden hier actief bij betrokken.
- Inwoners en bezoekers kunnen hun knelpunten ten aanzien van de openbare ruimte melden via het bestaande meldpunt. We zorgen hierbij voor een goede terugkoppeling over de gemelde gebreken en de termijn van afhandeling.
- We willen stimuleren dat ondernemers elkaar en klanten aanspreken bij knelpunten in de openbare ruimte. Denk hierbij aan reclameborden op de stoep, waardoor de bereikbaarheid en ingang van de winkel geblokkeerd wordt.
- Voor de halteplaatsen die nu nog niet voldoen wordt een bestek gereed gemaakt en aanbesteed.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- In het door de raad op 25 februari jl. vastgestelde beleidsplan speelvoorzieningen gemeente Sluis is opgenomen dat we alle kinderen de ruimte willen geven om te spelen en te sporten in de openbare ruimte. Dit vraagt om plekken die zijn ingericht voor alle doelgroepen. Bij de inrichting van een voorziening wordt onder andere gekeken of de plek bereikbaar is en de speelvoorzieningen toegankelijk voor gebruikers met diverse soorten handicaps, zodat er inclusief gespeeld kan worden.
- Er heeft door een aantal ervaringsdeskundigen samen met de architect, een scan van de markt in Oostburg plaatsgevonden. Dit heeft een aantal waardevolle tips opgeleverd voor zowel de Markt als voor toekomstige ontwikkelingen. Voorbeelden hiervan zijn duidelijke looplijnen, extra signalering van het begin en einde van de routes (oversteken) en de aanduiding van de verlaagde banden/inritten voor visueel gehandicapten.

- De stembureaus in onze gemeente zijn door ervaringsdeskundigen getoetst op toegankelijkheid.
- Voor een betere toegankelijkheid van het strand zal een proef worden gedaan met strandmatten. Deze strandmatten zijn draagbaar, verplaatsbaar en oprolbaar en bieden niet alleen een oplossing voor mensen in een rolstoel, maar ook voor mensen met buggy's. Door het aanleggen van strandmatten kunnen mindervaliden met hun eigen vervoermiddel richting de vloedlijn rijden.
- De belangrijkste bushaltes in de gemeente zijn in 2020 allemaal aangepast en voldoen daarmee aan de eisen van toegankelijkheid.

C. Toegankelijkheid van informatievoorzieningen.

Wat willen we bereiken?

- We willen dat alle informatie over de gemeente toegankelijk is voor onze inwoners. Iedereen moet zonder problemen informatie kunnen verkrijgen over onze gemeente.
- Doven, slechthorenden en blinden kunnen gebruiken maken van de informatievoorziening van de gemeente.
- De gemeentelijke website voldoet volledig aan de richtlijnen.

Hoe willen we het bereiken?

- We richten ons in eerste instantie op de toegankelijkheid van www.gemeentesluis.nl. We voorzien onze website van de web richtlijnen voor toegankelijkheid.
- We richten ons daarnaast op de informatievoorziening naar onze burgers via brieven.
- We besteden intern aandacht aan het schrijven van brieven op b1 niveau. Er worden daarvoor interne projecten aangeboden zoals workshops om het schrijven van brieven, mailtjes, website teksten etc. te verbeteren en te vergemakkelijken. Ook zal er een protocol worden opgesteld.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- Het afgelopen jaar zijn er diverse acties en stappen ondernomen om de website digitaal toegankelijker te maken, te weten:
 - Door een onafhankelijk bureau is een nulmeting (en een eenmeting) laten uitvoeren. De toegankelijkheidsproblemen die uit de nulmeting naar voren kwamen zijn deels zelf opgelost, de technische zaken zijn door de (web)leverancier opgepakt. Denk hierbij aan issues zoals geen goed kleurcontrast, ontbreken van alt teksten bij afbeeldingen, linkomschrijvingen, volledig bedienbaar via toetsenbord, etc.
 - Uit de eenmeting kwam naar voren dat we status B hebben behaald. Dat is een goede score. Het grootste struikelblok zijn nog de pdf-bestanden op onze site. Want ook documenten moet voldoen aan de digitale toegankelijkheid. Het is onmogelijk om al deze bestanden digitaal toegankelijk te maken. Maar ook hier wordt aan gewerkt.
 - Momenteel volg onze grafisch vormgeefster de opleiding Adviseur digitale toegankelijkheid. Dit om het onderwerp organisatie breed te kunnen borgen. Want met alleen de website op orde te hebben ben je er niet. Het is een doorlopend proces.
 - Op onze website, op de pagina Toegankelijkheid, staat meer informatie evenals een link naar het onderzoeksrapport en de toegankelijkheidsverklaring in het register.
https://www.gemeentesluis.nl/Configuratie/Footer/Over_deze_website/Toegankelijkheid
- Ten aanzien van het schrijven van brieven op b1 niveau zijn nog geen stappen ondernomen.

2.3 Cultuur, vrije tijd en sport.

Wat willen we bereiken?

- We willen ervoor zorgen dat de gemeentelijke sport- en cultuuraccommodaties toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.
- Bij het ontwikkelen van speelterreinen wordt rekening gehouden met kinderen met een beperking.
- Het faciliteren van een goed aanbod voor aangepast sporten.
- Meer aandacht bij evenementen voor de toegankelijkheid voor mensen met een beperking.
- We willen samen met ondernemers, zorgaanbieders, burgers en vrijwilligersorganisaties aan de slag gaan en werken aan een dementievriendelijke gemeente, waardoor mensen met dementie zo lang mogelijk mee laten doen in de samenleving.

Hoe willen we het bereiken?

- Onderzoeken op welke manier het project Jongeren op Gezond Gewicht zich ook op deze doelgroep kan richten.
- De gemeentelijke sport- en cultuuraccommodaties zullen toegankelijk worden gemaakt voor mensen met een beperking.
- Verengingen stimuleren om zich open te stellen voor mensen met een beperking.
- Meer aandacht voor het aspect toegankelijkheid bij het verlenen van vergunningen voor met name grotere evenementen. Hiervoor een folder een toegankelijk evenement ontwikkelen.
- Naleven van de in de nota subsidiebeleid opgenomen verplichting dat de te subsidiëren activiteit(en) toegankelijk moeten zijn voor alle (tijdelijke) inwoners.
- We onderzoeken de mogelijkheden om een dementievriendelijke gemeente te worden. Om de beginsituatie goed in beeld te brengen, willen we een QuickScan dementie uitvoeren. Aan de hand van o.a. interactieve groepsgesprekken en persoonlijke interviews wordt ten aanzien van 9 thema's een foto gemaakt over de stand van zaken van het lokale dementiebeleid. Er zullen daarnaast ook aanbevelingen worden uitgebracht.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- Vanuit onze JOGG-aanpak hebben we subsidie verstrekt voor het traject Kinderen met obesitas. Hierin werken de kinderarts, diëtiste, kinderpsycholoog, fysiotherapeut en onze JOGG-regisseur samen.
- De toegankelijkheid van de sport- en cultuuraccommodaties wordt meegenomen in het nieuw op te stellen beleidsplan vastgoed.
- Met de organisatie Dirkse Anders Zorgen (DAZ) is contact geweest om een QuickScan uit te laten voeren. Deze QuickScan laat zien in hoeverre de gemeente een dementievriendelijke gemeente is en kan worden. De overeenkomst van deze QuickScan is ondertekend en worden nu concrete afspraken gemaakt voor gesprekken. In verband met de corona-maatregelen zullen deze gesprekken digitaal plaatsvinden.
- De QuickScan wordt in eerste instantie als basis uitgevoerd. Naar aanleiding van de resultaten kan er besloten worden specifieke onderdelen verder uit te voeren.
- Deze QuickScan bestaat uit de volgende activiteiten:
 - Analyse van relevante documenten
 - Groepsgesprekken met relevante partijen
 - Persoonlijke interviews

Als resultaat van de QuickScan zal DAZ aan de gemeente een bondige rapportage aanleveren, met daarin zowel beleidsmatige als praktische suggesties voor verbetering van het dementiebeleid. In deze rapportage is zowel aandacht voor de rol van lokale relevante maatschappelijke organisaties, als voor de rol van de gemeente zelf.

- Daarnaast is onderzoek gedaan naar mogelijkheden op het gebied van dementievriendelijk om laagdrempelig en zonder hoge kosten, binnen de geldende maatregelen, medewerkers basisinformatie te verschaffen. Mogelijkheden hiervoor zijn er in de vorm van:
 - Onlinetraining dementievriendelijk (Gemeente)
 - <https://www.samendementievriendelijk.nl/gemeentehuis>
 - <https://www.samendementievriendelijk.nl/dementievriendelijke-gemeente>
 - <http://www.dementiegame.nl/>
- *Bij het opstellen van het nieuwe subsidiebeleid zal er extra aandacht worden besteed aan de verplichting van toegankelijkheid*
- De folder/checklist voor evenementen is in ontwikkeling. We gebruiken hiervoor het voorbeeld van de gemeente Hulst.

2.4 Werk en dagbesteding.

Wat willen we bereiken?

- Ondanks de ondersteuning van het Werkservicepunt Zeeuws-Vlaanderen vinden mensen met een arbeidsbeperking de weg naar de arbeidsmarkt soms moeizaam. We willen onderzoeken hoe we dit proces zo veel mogelijk kunnen optimaliseren.
- In het personeelsbeleid van de gemeente wordt aandacht besteed voor het in dienst nemen en houden van mensen met een beperking.
- Uitbreiden van het aantal locaties waar mensen terecht kunnen voor arbeidsmatige dagbesteding.
- Het moet makkelijker worden om te switchen tussen bijvoorbeeld beschut werk en een garantiebaan.

Hoe willen we het bereiken?

- We gaan beleid formuleren gericht op het in dienst nemen en houden van mensen met een beperking.
- De infrastructuur van de oude SW-bedrijven moet gebruikt worden om de mensen met een beperking op de juiste manier aan het arbeidsproces te laten deelnemen.
- We gaan met aanbieders in gesprek om te kijken hoe we kunnen komen tot meer locaties voor arbeidsmatige dagbesteding.
- Zorgen voor een goede begeleiding van mensen met een beperking naar (een vorm) van werk.
- We gaan onderzoeken of het mogelijk is om samen met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven leer/werktrajecten op te zetten voor jongeren en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Deze aanpak zal vooral gericht moeten zijn op de praktijk en minder gefocust op de aanwezigheid van cognitieve vaardigheden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

- In het beleidsplan sociaal domein is opgenomen dat we van alle vormen van arbeidsmatige dagbesteding een algemene voorziening maken. Hierbij stellen we de benodigde capaciteit, spreiding en variëteit (in doelgroep en soort dagbesteding) vast aan de hand van een populatieonderzoek. Dit traject loopt.
- Vanuit de gemeente bieden we inwoners op verschillende manieren ondersteuning bij het vinden van (aangepast) werk. Op regionaal niveau werken we samen met de omliggende gemeenten in de Zeeuwse werkkamer om mensen zo veel als mogelijk weer aan het werk te krijgen.
- We helpen inwoners bij participatie in de vorm van (arbeidsmatige) dagbesteding of werk. In samenwerking met het UWV, het WerkServicePunt Zeeuws-Vlaanderen (WSPZVL), de Zeeuwse Werkkamer en de Centrale Aan de Slag Zeeland stimuleren we de (re-)integratie op de arbeidsmarkt. We ondersteunen hierbij ook initiatieven om sociale ontmoeting te

organiseren. Enerzijds om eenzaamheid te bestrijden, anderzijds om iedereen mee te kunnen laten doen aan onze samenleving

- We zetten ons in op de bestrijding van laaggeletterdheid door:
 - een kwalitatief educatief aanbod, gericht op het ontwikkelen van basisvaardigheden: taal, rekenen en digitale zelfredzaamheid;
 - het opstellen van een regionaal plan laaggeletterdheid 2020-2024 door deelname aan het Zeeuwse projectteam namens de regio Zeeuws-Vlaanderen;
 - voor de regio Zeeuws-Vlaanderen de regie te voeren op de inzet van de middelen voor laaggeletterdheid en volwasseneducatie en jaarlijks een sub regionaal plan te maken met betrekking tot de inzet van de beschikbare middelen;
 - de regie op de aanpak van laaggeletterdheid te beleggen bij een Zeeuws-Vlaams kernteam, bestaande uit taalaanbieders, welzijnsorganisaties (inclusief Porthos), de bibliotheek en de stichting Lezen en Schrijven.